

ПОЗБУТИСЬ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ТА РОЗВИНУТИ ЕКОНОМІКУ

FREE FROM ENERGY DEPENDENCE AND DEVELOP THE ECONOMY

Позбутися ярма енергетичної залежності та розвинути промисловість Україна зможе стимулюючи власний газовидобуток, продовжуючи успішну практику впровадження енергосервісних контрактів, об'єднавши українську енергосистему з європейською та підтримавши зелену енергетику. Такої думки дійшли на організованому під егідою Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва **парламентському круглому столі «Україна: інструменти енергонезалежності та розвиток промисловості»**, що відзначився високим рівнем представництва як від ВРУ та КМУ, так і з боку галузевих асоціацій, бізнесу та державних установ.

Результатами й подальшими кроками поділився **Голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва Віктор ГАЛАСЮК**. «Ще в 2015 ми з Олегом Ляшком та однопумцями провели в Раді революційне ЕСКО-законодавство. Сьогодні воно вже успішно працює! Потенціал – утеплення 85 000 бюджетних установ України, 7 млрд дол. США інвестицій, десятки тисяч нових робочих місць і нові виробництва, економія 1 млрд м³ газу на рік», – зазначив нардеп, наголосивши, що бар'єрів для втілення ЕСКО в Україні нині немає, адже нещодавно було прийнято закон №4549 про державні закупівлі ЕСКО через систему ProZorro. Разом з тим колосальним є потенціал енергозбереження у сфері ЖКГ, адже майже 50% енергії втрачають-

ся. «Нині через законопроект №7234 ми вибиваємо на енергомодернізацію мінімум 10% від суми субсидій. Це збільшить фінансування «тепліх» кредитів та Фонду енергоефективності у 7 разів у порівнянні з бюджетними пропозиціями уряду! За такої формули наступного року на енергомодернізацію треба спрямувати понад 5 млрд грн», – поінформував В.Галасюк.

На думку нардепа, аби відмовитись від імпорту природного газу з 2021 року потрібні не лише стратегії та плани, а потужні податкові стимули та інвестиційні гарантії. Такі, зокрема, пропонуються для українського газовидобутку в ініційованих РПЛ законопроектах №№7062 та 7063, які працюватимуть за принципом «Розвиваєш нові родовища та збільшуєш видобуток – плати менше податків (12% та 5% проти нинішніх 29% та 14%)». Проблему ж «сплячих» ліцензій передбачається вирішити шляхом введення оподаткування площі родовищ.

Енергетичну безпеку і технологічну незалежність від Росії також забезпечить інтеграція української енергосистеми з європейською (ENTSO-E). Як зазначив парламентарій, це сприятиме зростанню експорту електроенергії в рази та відчутному здешевленню ресурсу для українських промисловців за рахунок конкуренції постачальників. В.Галасюк переконаний, що всі ці ініціативи несуть енергетичну незалежність, економічний розвиток та посилення національної безпеки.

Віце-прем'єр-міністр України Володимир КІСТІОН нагадав, що природний газ у найближчі 10 років залишатиметься найбільшим стратегічним ресурсом як у Європі, так і в Україні, яка за обсягами розвіданих запасів газу посідає 3-є місце в Європі після Норвегії та Нідерландів. Доведених запасів в Україні – 600 млрд м³. Однак на сьогодні держава видобуває лише 3,5% від доведених запасів. «На хвилі світових енергетичних трендів ми схвалили Енергетичну стратегію України «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність». Це програмний документ, який окреслює весь комплекс широкомасштабних реформ в енергетичному секторі держави: від енергоефективності як фундаменту економічного розвитку країни до ефективного управління власним попитом. Прийнято Концепцію розвитку газодобувної галузі, відповідно до якої до 2020 року ми маємо досягнути не менше 27 млрд м³ щорічного видобутку українського газу. Наша кінцева ціль – міжнародний газовий хаб», – підкреслив віце-прем'єр-міністр.

Перший заступник Голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр ДОМБРОВСЬКИЙ наголосив на промисловому контексті питання. На його думку, ми маємо всі шанси для того, щоб українська економіка в умовах декаплінгу розвивалась із приростом ВВП у принаймні 7-8%. Головний момент тут – як використати закони щодо енергоефективності для модернізації вітчизняної економіки та в який спосіб можна було б застосовувати найкращі практики збільшення обсягів ВВП країни за рахунок зменшення споживання енергоресурсів.

Радник Голови Державного агентства з енергоефективності та енергозбереження України Олексій КОРЧМІТ запевнив, що «теплі» кредити – це державна політика із високим попитом серед населення. Єдина перешкода розвитку ринку – нестача коштів. «Наразі попит населення на утеплення складає близько 2 млрд грн відшкодування з державного бюджету. Це дозволило б нам упроваджувати енергоефективні заходи в багатоквартирних та приватних будинках десь на 6-7 млрд грн щорічно», – зазначив експерт. За його словами, минулого року було укладено перших 20 енергосервісних контрактів: «Вони успішні – на сьогодні економія споживання газу в бюджетних сферах за рахунок впровадження енергоефективних заходів виключно за рахунок приватного капіталу складає 30-70%».

О.Корчміт подякував ініціаторам та авторам ЕСКО-законодавства і вказав на те, що ефективність процесу помітив і бізнес: «Сьогодні кожна приватна компанія вибирає по 30-50-100 проектів. Цього року очікується 250-300 тендерів закупівель ЕСКО. Наступного ж – плануємо збільшити їх кількість у 10 разів. Прозоре законодавство та підзаконні акти, механізм енергосервісу дозволив вкладати гроші і повертати інвестиції за 6-9 місяців. Це яскравий приклад успіху, коли європейський інструмент був адаптований до України. Європейське співтовариство підтверджує, що навіть у Центральній-Східній Європі процеси енергосервісу поширюються не так швидко, тому що прийняте законодавство не таке чітке й прозоре, як в Україні. «Приймаючи національний план дій з енергоефективності до 2020 року, ми зобов'язалися знизити на 9% кінцеве споживання серед підприємств. Відповідь – розроблена Держенергоефективності спільно з Українсько-Данським Енергетичним центром концепція впровадження фонду енергоефективної модернізації промисловості. У листопаді на міжнародному форумі Агентство представить напрацювання щодо зміни Податкового й Бюджетного кодексів, що забезпечать сталі й гарантовані джерела відшкодування підприємствам на проведення енергоефективних заходів. Поки не буде прозорих інструментів підтримки на такі проекти, будемо мати незмінну ситуацію щодо енергоемності валового продукту», – додав радник.

У свою чергу **директор з комунікацій та міжнародного співробітництва в НЕК «Укренерго» Михайло БНО-АЙРІЯН** наголосив, що без інтеграції з європейською енергетичною системою нова модель енергоринку, швидше за все, не запрацює: «У нас існує величезний ризик змови на внутрішньому ринку, і це безперечно призведе до зростання цін на електричну енергію. Ми очікуємо, що її вартість після впровадження нової моделі зросте на 30%. Для промисловості, яка в минулому році спожила 41 млрд кВт год, витративши 70 млрд грн, це буде як мінімум на 20 млрд грн більше витрачених коштів. Єдиний запобіжник цьому – інтеграція до ЄС. Торгівля зросте у 5 разів – до 20 млрд кВт год (1,5 млрд євро), це відкриє новий рівень трейдингу та зробіть енергетику привабливішою для інвестицій. Це реальний інструмент енергонезалежності й нових можливостей промислового виробництва, який треба підтримувати та максимально комунікувати на всіх рівнях».

Віолетта ГАЙДАЙ